

הַלְלוּ לְהָבָדָל

№ 42 Łódź, Czwartek, 18 lutego 1937

אדרס: לודז, פiotrkowska 21, טל. 224-71. סטודיו: פוטו-סיטי, מילוביץ 21, טל. 224-71.

לאהו דאנדרשטאג ב' פאזה ז' אוד פרצ'ז

אַפְּלָגָה

ארבעת אליעזר בראש בושטערגט אלם פרעה ענט פון דער שמאי לאז

וועגעי וויצע-פרעוזידענטען ווערט איז דער אפיקיעלער מעלהונג נישט דערמאהנט. —
וואם וועלען טז' די פ.פ.ס. — וואיעוואדע וועט צויניפרוףען אַ נײַע וואה-זיצונג

**פָּרְעֹזֵד עָנֵת נַגְּדָל עֲוֹסָקִי קָאנְדִּידֶרֶט אַלְם
פָּרְעֹזֵד עָנֵת פּוֹן לָוּבְּלִין**

ווארשא 17 (טעלפאניש)
עס וווערט אפיקיעל מיטגעטיליט, איז דאס איבערץ
מייניסטעריום האט אָפֿגַעַוּ אָרְפַּעַן די לאבדידאטור פון
נאָרבְעַט בָּאָרְלִיךְיַי אלס פרעוזידעבט פון דער שטאָט
לאֶדְז.

ונכטמען און אונער אוין שווין אונגעראל- ה'ה וואנטציאם, דראטמוואן לופלינער שטאמטראט, אויף וועל-טען גשוחאטען א ייצאנ פון לאודר זורי- פרשוידעטמען, ואס שייך די לאווחיקעס דארעטען זוי קאמטעם, חומס קיין פארוליכטערד בא- נישט פאנטאטיטים ומערען, זוי קטנען אונער נישט זוּ ערלטטען וענאנ דראט נאדר נישט אונטונג מעווארע טרטטען זו דער ארביזט, בו זאס פאנדרוים און נישט פאנטאטיטם. קאנט אונער אויף דער זיגונג געהערשט א איזטער ליכע טיגונג, און די פ.פ.ק.יש פראקצי' רי פראונדרהלא זויי פון דעם עני און פאל- שטעריגט זיך פולשטערג וויל נכסטען האט פרעו. געפרחן שטאט-האט איזט זוייטער וואה-ל-זיגונג זונגעט אדרט נאדרלעסוקו אדרוינשיקט קיין לובלין און אונטערען- שריבענע דעטלארציאע, אוין וועלכער ער חריקט אויס זיון הספהה צו קאנדרוירען אלס פריעוועטן פון לובלין.

**שעבָּד לְלִבְּעָר סְקָאָבָּאָל
זְוִיָּה דַּעַר נְעַמְּנִינָּעָר זְרִיכָּנָּג פָּוָז שְׁמָאָט=דָּאָט**

מִלְרָא דִּיגַעַר סְלָאֶבֶדָאֵל בְּעֵת דְּשֶׁר רַעֲדָע פָּוֹ אַדוֹוָאַקָּאַט שְׁטוֹרַיֵּךְ

דצ'ורנג איז שפערט פִּינָּאכְט אַיפֿגֶעֲרִיסְעַן גַּעֲרוֹאַרְעַן

בדי אורך אזא אוכף אוינצומילען עקסמיסליעס און דעטטוף. זוניגען מיר נישט אונישטמען פון דעטטוף דאס רוחט ארכיס א געועאליגע איזוינדרעונג זוישונ זדי סאנצ'אליסטייט האטמענער און מען היביט זיך און הויז איבערזוווערטלען. דער פרוצזיזענט ערקלערט דאן, או איזילען ארט פון פארשטארבענעט דראטמאן מינישעוסק איז אידין אין טאטארטט דראט. קעבוזערטסן (פ. ב. 5.)

פרוציאדונט גואלופטקי מעילזעט דאן, או סיעז נצע אוריינגעלאטען 2 דריינגען ע פארשלאגנץ. די ליאקציגעס פון פ.פ.ס. פרואָעט איגעלען קלא- טען-פאָאיינען און "בונד" האבען אוריינגעטראָגש פֿאָלְגּוּנְדָּעַן דריינגענדען פֿאָרְשְׁלָגָן: "דער טאטארטט באשליסט צו דעהן זו די שטאטטישע פאנדען דאס דירהן געד דיאר דיא לאקטאטאָדען שטענדיגען לאדווער אינוואוינען וועלכע זונען הרובוּן נישט האבען צויאָריגעטראָגעו זיעדר איצטיגען דריינגענדען פֿאָ-

צוגען-ארדנונג צו דער מאג

אין דער צוּוִיטער לעזונגע אין אַהֲן שׁוֹם דִּיסְטָן רַאֲתָה האָט בענטען אַיִינְשֶׁמֶינְג אַקְבָּעְפְּתִיחָת זַעַם קַוְסִים אַגְּגָעְנוּמָעַן גַּוְאַלְדִּין דָּעַר פֵּאַרְשָׁלָגָג וְעוֹגָעַן פֵּאַנְוּעָרְסְּדָעַן אַרְיָה קוֹרְצְּעָרְמִינְגָּעַ הַלוֹּאָתָן, וְאַם זַעַם גַּעַמְעַן גַּעַמְעַן אַיְן יָאָהָר 1935 אַן 1936 אוּפָה אַיְן אַקְבָּעְמִינְגְּגָעַר הַלוֹּאָה.

ראָתָם. פֵּאַטְקָאנְסִיקָּה האָט דָּאן רַעְפָּעְרִירָת זַעַם פֵּאַרְשָׁלָגָג חַעַגְעַן נַעַמְעַן אַהֲן זַעַם אוּפָה אַוְיסְקָוּפָעַן דָּאמָ שַׂתָּאַטְיִישׁ עַכְבָּתְ-הַזְּוּיָּה.

ראָתָם. פֵּאַטְקָאנְסִיקָּה האָט דָּאן רַעְפָּעְרִירָת דִּי קְרָאָגָעַ פָּעָן צַוְּרָעְפְּטָעַן צַו בְּוּיְעַן אַקְיָהָל-קָאמָעָה (כְּלָאַדְנוּיָּה) אַיְן לְאָזָן. דִּי דָּאוֹגָעַ כְּלָאַדְנוּיָּה גַּעַבְּפִיטָן וּוּרְעָעַן אַיְיף רַאְקָאָטָשְׁנָעָר גַּאֲסָן אַן וּוּעַט וּוּאַלְכָעָר קְוּמָט פֵּאַרְ צַוְּשִׁישָׁעָן דָּעַר שַׁתָּאַט-פָּאָרוֹוָאָלָן דִּיְעָן פֵּאַר דָּעְרָהָלְטָעַן לְעַבְּעָנְסִמְיְתָל אַיְן זַיְעַן לְבָב וּוּאָס דָּאמָ גַּעַרְכָּתָה האָט אַיְיף דָּעַר פֵּאַרְדְּרָגָנָקִיטָן. דִּי כְּלָאַדְנוּיָּה וּוּעַט בְּוּיְעַן אַגְּרָאָרְ-בָּאָנָק אַיְן אַגְּרָאָרְ-מִינְיסְטָרְעָרָוּם. פָּעָן מַאֲגִיסְטָרָאָט אַרְיִוְתָּנְגָּלְעָנָט אַסְעָקוּוּסְטָפָר אַזְיָּחָן שַׁעַטָּט - הַזְּוּיָּה. דָּעַר דָּעְלָעְפָּנָט וּוּוּיְזָט וּוּוּסְטָרָן אַן אַטְבָּילָה אַיְן דָּעַם פְּלָאָץ דָּעְרָוִיָּה אַן וּוּעַט הַאָבָעָן 70 טַזְוָעָדָן. דָּעַר כְּלָאַדְנוּיָּה אַיְן דָּעַר הַזְּיָּן. פָּעָן הַגָּמָה דִּי קָאנְגְּזִיסְעָג עַבְּגִים זַיְהָ ערְשָׁתָה אַן קְהָלָה 1941, האָט אַבָּעָד דִּי שַׁתָּאַט-קָאָרוֹוָאָלְמָוָג דָּאמָ רְכָסָן לְוִיטִין פֵּאַרְגָּרָאָף 11 פָּעָן דָּעַר קָאנְגְּזִיסְעָג, אַזְיָּחָן צַוְּרָעְפְּטָעַן צַד בְּוּיְעַן דִּי כְּלָאַדְנוּיָּה אַיְן דָּעַר שַׁתָּאַטָּן. דִּי קִינְגָּזְ-קָאָמִיסְיָעָה האָט מְסֻכִּים גַּעַוְעַן צַד

אייזערווארטונג פוי דער זיצונג

ווערטן ערדוארט מיט שפאנונג און ציימיג מיט מורה.
עד זינונג פון היינטיגע שטאט.
או סיגט פער אונטער פער אונטער.

רעדע פון לאוֹאַלְסְקִין, אָזֶן נָאָךְ עֲרוּגָעָנִים גַּוְאָרָעָן
אלע די עַנְגִּינִים, ווּלְלָכְעַן סְזַעְנִין עַרְלָזִיגְטַּג גַּעַן
עַזְמַזְקֵחַ די זַיְצָוָנִין פָּוָן דִּי פ.פ.שַׁעַד רַאַטְמַעְגַּעַר הַאַתְּ אַנְ-
הַיְלָדִי דְּשָׂבָר בְּאַמְּבִיבָאָן, פָּאָר לְבָטְמִינוֹתָן גַּוְיִינִין

וְיַהֲרֹגֵן וְאֶת־עָקֵב יִמְצָא־פְּנֵי פְּלִימָנָן
דְּמַמְּלָלָם הָאָט זִיךְ אַגְּנָעָה־יִבְעָן אַגְּשָׁלָעָג אַיְן דָּעָר
פְּרַזְוּזִידָעָשָׂט גַּאֲלָעוֹסָק הָאָט קַאֲרָלָאוֹעָן דִּי וְצֻוָּנָה
סְחִיבָּהַט זִיךְ בָּאַלְדָּן אַז מִיט אַטְוּמָעָל

הַלְבָד 8 א' זוֹבֵר עֲפָנִים דָּעַר שְׂתִּיאָת-פֶּרְעוֹז
עַל בָּאָדָעַן, דָּעַבְתָּ גָּאָלְעָנוֹסִיקִי דִּי זִיכְרוֹגָןִי מַעֲלָרָעַט, אָז דָעַם 12
אַיְזָן זָהָה אָ "גָּאָטִירְלִיכְעַד" זָהָן, נָאָר אַיְזָה מִיטַּד. ח. אַיְזָן גַּעַשְׁטָאָרְבָּעַן דָּעַר רַאְמָכָאןִן קָרָן דָעַר פ. ב.
פָּאָצְחַיאַלְעַטְעַן, אַיְזָן דָּאָס אַיְזָן זִי פָּרָאָגָעַן קוֹן ס. יְשָׁעָר קְרָאְקְצִיעַן מַנִּישְׁוֹעָסִיקִי אַיְזָן עַד לְעַגְתָּן קוֹאָי.

שען שעכט-הויא און פון די להוואות, וועלכע צו באַענְד זיין אַנדראָען דורך אוּישטעהן פון די מאָגִיסטֶרָאַט פֿרְלָאנְגָס פון דעם שטָטָאָדָאַט. ערטער. עס שטעהט אוּיר דער גאנצעער זאל. עס אַונְשָׁטָאַט 7 אַ זִיְגָעָר אַזְוֹעָנְד אַזְיָיף ווּעַכְבָּר בְּלִיבָּעָן בְּלוּזָן זִיצָן די עַנְדְּקָעָם. אַזְבָּג אַזְוֹ אַשְׁטָמִים גַּעֲרוֹאָעָן, אַזְזֵי די באָן דער עַבְעָעָג גַּושְׁבָּגָאָשָׂאָק פְּרָבוֹת זַיְהָג פְּהָאָן.

עֲבָדָלָתֵינוּ אֶתְכָּם הַאֲבָבָן פִּסְגָּה עַל־קְרָנוֹמָנוֹן אָוִיר וַיַּעֲשֵׂה לְוַיה פִּרְשִׁידָעָבוֹן
וְצָוָיל בְּדֻם, וְאָם פִּרְשִׁידָעָבוֹן גַּעֲפָעָנָט. דָּאָם אַיְזָ פִּרְשִׁידָעָבוֹן

סְלַנְאָן אֶבְּגִּזְבְּרָמְזֵן אַיְבָּרְשָׁמְנְצְּרָעָן-פְּלָא

בבעשות מטען פולמאנכטן פארץ פינאנץ-מיניסטר צו נמענו הלוואות פו 1 מיליארך זל.
אויף לאנד-פערטידיגונג. — נאוועלע צום וואלד-דערכעט געהט נאכאמאל אויף סייב ארין

מיר לומען מרט א נאלאווע פראגראם.
„ס' איז בעהומען די צייט פרו יודישיעז אפלוס“
דיעפ. מיעדזשינסקי ווארטט אויף די קארט וועגען דער יודע-פראגע אין פויל

וּמְאֵר ש. ג. 17 (טַפְלָהָגָנִים) אָנוֹ אֶזְקְאֵלִיּוּר זָנָגָן מִיר זְמַרְעָא עַל-טַעַרְעָא סָלָגָן. בִּיטָח זְמַרְעָא אֲבָעָר פִּיזָשׂ רְזָדְמָזָן דַּי יְזָדְפָן, דָּאָס גַּעַשְׁפָעַכְעָן מִימָם עַרְעַנְטָלָעָז יְזָרִישָׂע פִּיהָרְפָר אָזָן וּזְמַרְעָא בְּרוֹדְעָר, אֲבָעָר זְזִיָּה הַלְּחָצָן זִיךְ אַיְן פּוֹלְיָעָן אַיְן בְּעָגָן דַעַר נַאֲטָרְפָן פָּזָן דַעַעַט. מַעַדוֹזְגַּסְפָּיָן כַּפְרַשְׁתִּיְעָן אַיְנוֹ גַּרְטָן.

מִהָּאָת דַי יְזָרְעֵל אָוֹמָעָתָם
רְזֶדֶפֶת, וְעַנְעָנוּ יוֹיְדֵעַ אֲזֶן הַעֲרָבָה
אֲבָעָר אַיִצְתָּאָיָן נַעֲמָעָן דַי צִיּוֹת
וְאַל כְּסֶפֶת דַעַר אַפְּלָלָם פָּגָן דַי צִיּוֹת
אַיְן פְּזַלְעָן. מִיר מַזְעָן הַמְּמָעָן צָוָה
וְעַגְעָט מִתְּאָנָרָאָוֹעָ פְּרָאָנוֹ
וְוַיְיל אַנְדָרָעָתָה אַבָּעָן אַיְשָׁעָן
צִימָרָת. יַעֲדָר אַיְנָעָר וּוְעַט קָשׁ
מִתְּאַגְּנוֹן מִיטָּנוֹן. אַגְּנוֹן אַינְמָעָרָעָן
נִישָׁמָת זַיְוָן פֻּעָרָגָנָגָנָהָיִת. וּוְעַר
דִי דַאֲגָיָן פְּרָאָצָעָפָן זָלָפָן, גַּוְיטָן פְּרָאָעָקָעָךְ
מַעַן נִית אַיְבָעָר סָן זִיכְרָעָן קוֹעָפָעָן, אָן דִי בָּאָרָאָכָת וּוְעַדְעָן דַוְךְ דִי טָטָאָרָאָסָטָע-גַּעֲרִיכָעָן,
פְּרָאָצָעָפָן וּוְעַגָּן בְּצָלִידָגָעָן דָּאָס פְּוִילִישָׁע פָּגָלָק
אַזָּאָר. וּוְעַט אַזְּיָסָאָלָעָן לְרָעוֹה פָּאָר דִי יְזָרְעֵל
אַגְּטָעָרוֹאָרָפָעָן דַפְּמָהָן בְּפָמָהָן.
אַלְזָא, וַיְדָעָרָמָאָל אַפְּנָעָן דִּיבָּרוֹם
וְאַכְּאָטוֹן וְשָׁוֹן אַרְגָּמָהָרָעָן
וְאַרְגָּבָן, זְבָחָן אַרְגָּבָן
זְבָחָן זְבָחָן.

פערקוף פון גלאנטעריע אונ קינדר-האנפהעציגי **Czerwony Kapturek**, איז לאדו, שרודמיטסקא 8, פירמען 6, פון דען ווועגן דער רעפנונג פון

בעל אבטחה כבוי. **בעל אבטחה כבוי.**

הוֹרֶט-פָּאָרְבֵּעַן = כְּעִמֵּיקָא לְעִזּוֹן גַּעֲשָׁעַפּ
בָּקָכָנְטוּ

הַרְיָה נֶעֱ
מתקט בעקבאנט. איז צום קיז פנדיגען סע זאן או דאס געשטט
פערעהן מיט א גרויסען אויסוואהן פון פערשידען

פארבע אוּ צעמיקהאליעז זייט בעטראַיסטען אַפְּלָנְצָה האַמְּבָּרְבָּהן

פָּרָאָסְטִילְעַדְעָן וְעַרְפָּעָן רַעֲפָעָן אָזְנָעָן פְּרָאָסְטִילְעַדְעָן
פָּרָאָסְטִילְעַדְעָן וְעַרְפָּעָן רַעֲפָעָן אָזְנָעָן פְּרָאָסְטִילְעַדְעָן

מיט אקטונונג מ. שייבע (גוריינער)
לערנט איד טאנצען
וואו, דרערונג אואיסקא, 5, טפ. 133-39.

טאנץ-שולץ בראונשטיין ורשה Dr.

אלעראלי גלעזער! **Wainber**

עורך: דוד פראנט ■ שטאק
פצעיליסט פאר לונז. ראייז און
ספלעראו בראנק היינץ

145 פישטרילאווער * * * * אָוִירְעַן, נָאֹ אָן דָּאַלַּז
* * * * אָן בָּיוֹוִיִּ-בָּרוּוֹר ווּלְטִשְׁאַנְסְּקָא 35 טַעַל. 45-241
* * * * סְפִּיטָאָג סְזָוּ-7 אָוּעָנד 126-02 פָּאָג

דרכַה עַל לְעָזָר
Dr. M. B. BLOCH
מיט בעטטען טן
BAKONSKI

28 פיעטריל האוצר בעויצט אוניכ לְזַגְעָר א גּוֹרִיסְעָן אַיסְטוֹזָהָה
מעמיגע פרידיווען. אלגעמיינע פראקטישע טענין.

אנו אוונטער פורטראיטס בענין פוליטי ותרבותי, מושג עיתון יומי, מוציא לאור י. א. איבערנשטיין, נו-לובנא 51.

152 פיעטראַלָּווער זונען

המם אן פון 9-2 זט' און 3-8 זט'.
ט. חערין אונגענטמען אלע ערט רעכטטען
פון דרי ה"ה דאקטוריום
תאָג און יומַטְבָּ פון 10-1 מיטָג.

Digitized by srujanika@gmail.com

זינריליכע לְזֶפֶט-שְׁלָאָכְ

פּוּ רַעֲנִירְוִינְגָּס-אַרְאָפְּלָאָנְעָן

לאגע פּוּ רַעֲנִירְוִינְגָּס-אַרְאָפְּלָאָנְעָן מִילִיטָרָה האט זֵד בעדְיִיטָעָן דָּרָעָרָפְּרָעָמָעָט.

גען, מִיאָכָּא בְּעִשְׁתִּימָט אַלְמָהָזְיַהָמָעָרָפְּרָעָמָעָט פּוּ מַאַרְדִּיד

"פּוּשְׂוִידְעָנָט מַאַשְׁמָעָז"

אָנָמָעַן פּוּן אַרְאָבָעַן אַוְּ פָּעַן

קַאַפְּטָאָז וְזַיְהָן 17 (טַלְעָפָנִישׁ)

דַּי גְּנוּרְאַלְדְּרָעָקְיָעָז פּוּן דַּי

מָלוֹחָה-גְּרוֹבָעָן האט בעשְׁלָאָסְפָּן אַנְצְּרוֹפְּגָעָן

גְּרוֹבָעָן אַוְּיָסְמָן זַמְּפָעָן פּוּן פְּרָעָמְדָעָן מַאַסְפָּעָן

וְזַחַם גְּרוֹבָעָן אַיְזָן וּוּזָן

וְזַחַם 17 (טַלְעָפָנִישׁ)

אָזְקִין דַּיְיָוָעָן קִין בְּוִילְעָן הַמָּאָזָן

וְזַחַם עַר וּוֹטַט דָּגְנָעָרְשָׁמָעָן אַרְוִיסְפָּהָרָבָעָן

וְוּרְשָׁאָן.

שְׁוּטוּרָת אַשְׁוּנְדִּיגְוָן נַעַן

אַיְזִישָׁטְוּן סְפּוּדָעָן

לַזְבְּדָהָן, 17 (טַלְעָפָנִישׁ)

אִין אַזְמָטְרָהָן פּוּן פְּרָאַקְדָּרָאָר אַוְּ זָרָהָן

גְּנוּוֹרְאַרְעָן לַיְיָוָר זְאַלְמָמְטָן אַסְפָּעָן

אַוְּ זְאַבְּדָהָן עַדְגָּרְעָן אַגְּנוּרְיוּרְטָעָט

וְאַרְשָׁאָז דַּעַם קָאַטְּשָׁטָלָן סְזָוְן דַּי

אַרְיָין אַין קָאַטְּשָׁטָלָן מִיטְ רַעְנְגָדְוָרָעָן.

רַעְנְגָדְוָרָעָן וְעַגְעָן דַּעַר לַאֲגָעָן, הַאָט גַּגְגָן

בָּאַלְדָּרָעָן אַוְּנָעָן גְּרוֹבָעָן זַיְהָן

אַיְזָן דַּעַר רַעְוְלָטָאָט אַיְזָן זַגְלָמָן

וְאַרְדָּרָן.

פְּאַר אַרְיָים סְטָדְעָנְטָהָן פּוּן יַיְהָן

סְרָאָסְאָוּרָרָהָן הָאַנְדָּרָלָסְ-שָׁוֹבָעָן

וְזַרְשָׁאָרָהָן, 17 (טַלְעָפָנִישׁ)

דַּעַר פְּוִילְיָשָׁר קִילְפְּרָטְוָר שִׁזְ, דַּי

אַיְזָן גְּשָׁטְאָרְגָּבוּן אַוְּ וְגַרְשָׁאָה, הַאָט אַיְבָעָן

250 שִׁלְפָרָהָן גְּלָרְדוּן אַיְזָן סְפִּינְגְּרָהָן

שִׁלְפָרָהָן דַּעַר הַצְּעָרָרָהָן גְּנְדָּלָטָסְ-שָׁוֹל אַיְזָמָן

שִׁסְעָרִי צְוַיְשָׁעָן בָּאַנְדִּים

אוֹזְ פָּלִיצִיְ

וְזַיְהָן 17 (טַלְעָפָנִישׁ)

אַחַדְיִיסְטָהָן בָּאַנְדִּים, אַסְפָּאָל אַיְזָן

פְּתָהָרָתָן גְּעוּרָהָן בָּיְזָנְכָהָקָה, אַוְּנָעָן שָׁאָמָן

שָׁעָן וְאַרְשָׁאָה אָן נְגָרְוָלָאָהָן, הַדָּיְיָהָן שָׁאָמָן

שָׁעָן וְאַרְשָׁאָה אָן אַבְּנָהָהָן שָׁיְעָן זַיְהָן צָוָיְהָן

לִיְּצָוָמָהָן, דַּי פְּאַלְיָזְרְדוֹמָהָן הָאַבְּנָהָן עַשְׁמָעָן

אַשְׁיָסְטָהָן אַוְּנָעָן טַעַטְבָּהָן אוֹוְיָהָן פּוּן דַּי גְּנָדָהָן

כָּרְגָּוּדְרָהָן, דַּי פְּאַלְיָזְרְדוֹמָהָן אַוְּנָעָן בָּגָדָהָן

הָאָטָהָן, דַּי

דַּי סְבָּהָתָהָן אָנוּ אַבְּנָהָהָן שָׁיְעָן זַיְהָן צָוָיְהָן

שָׁעָן וְאַרְשָׁאָה אָנוּ נְגָרְוָלָהָן, דַּי

לאם שפראכען-פראפלעס איד ארכז-ישראל

שפרעאכען-בָּגָאַבְּגָוֹן אֵין שְׁתָּאָרָק בְּאֶגְרָעָנְצָצָט. אֵין דְּלִידְרוֹן נָהָר דִּי פְּאַרְשְׁטָפְּלָגָג, אֵין דִּי גְּנוּנָעָז וְעוּלָט פְּאַרְשְׁטִיטָה דָּלָךְ זָהָר זָהָר זָהָר זָהָר. אֲתָּם גָּאנָט אַיִּיהְ אֲפָר בִּיְשְׁפְּלָעָן, בַּיִּי וּוּלְכָעָ אַדְּ בִּין גַּפְּן וּוּעַן אַעֲלָשְׁמִינָה. אֵין דַעַר עַלְיהָ אַפְּטִילְלוֹגָג פָּנָן דְּלִידְרוֹן תַּלְ-אַבְּבִיעָר קְהָלָה גִּיעַן אַרְיָין צָוַיִּים עַרְשְׁטָפְּן לִילִיט אָונָן גִּיעַן צָוַיִּים סְפְּקָרְעָטָאָר אֵין נָאָבָּאָר עַרְשְׁטָפְּן וּוּרְאַטְּ שְׁלָוָם. וּוּבְרַעַן זַיִּהְיָה צָוַיִּים גַּלְיָה אָזִיף דְּלִידְרוֹן. זַיִּי פְּרַעְגָּעָן אֵיהם אַטְּלִילְיָה נִישָׁת צִיְּעָרְפָּאָס שְׁטִיטִים דְּלִידְרוֹן. זַיִּי אַנְטְּשָׁוְלְדִיבְּגָעָן זַיִּק גָּאָר נִישָׁת וְאָס דָּאָר, אֵין דַעַר יְוּדִי שָׁעָר קְהָלָה, אֵין אָן אַפְּצִיכְעָלָעָן מֻמָּסָד, רַעַדְעָן זַיִּדְלִידְרוֹן. נָאָר גַּאנְצָפְּשָׁט, פְּוּנְקָט זַיִּי זְוִי וּזְוָלְטָעָן גַּעַוּעָן אֵין בְּעָרְלָן אַרְעָרָ מִיכְבָּעָן, וּוּבְרַעַן זַיִּהְיָה צָוַיִּים אָזִיף דְּלִידְרוֹן. בְּעַפְּרָחָה מַיְאָס אַרְיוּגָעָאַלְעָן, דַעַר סְפְּקָרְעָטָאָר קְפָּעָן גַּאנְצָע אַיִּיגְעָשׂ שְׁפָרָאָכָעָן, עָר אֵין אַבְּפָר אַסְּרָרִי-שְׁעָר יְהִי אֵין פְּאַרְשְׁטִיטִיטִיט נִישָׁת קְרִין יוֹסֵת אֵין קָעָן אָזִיךְ קִיְּין דְּלִידְרוֹן נִישָׁת. — אַיִּיחְד וּוּלְטָ אָזְהָדָאָוּ וְוּסְעָן דַעַם סּוֹפְּן? דַעַר סּוֹפְּן אֵין גַּעַוּעָן גַּאנְצָפְּשָׁט אַפְּרָעָ אַזְוּעָרָעָ דְּלִידְרוֹן יְנֻגְּלָעָתָה הַאָבָּעָן אַגְּגָעָה-יְבָעָן צַיִּר רַעַדְעָן הַעֲבָרָאָישׁ, אֵין זַיִּקָּא נִשְׁת שְׁלָעָכָת. דִּזְהָ אַבְּגָבְּ זְעַנְעָן זַיִּי גָּאָר קְנוּ רַוְמְעָגִיאָן.

(פּוֹל אָבוֹזעַר אֶרְץ־יִשְׂרָאֵל־לְאֶרְעֶסֶת אֲבָדָעַבְטָ)

תוציאו לנו דרכם יודען, מראץ דעם אבער אוין דיטשען קול
היגונט אין ארץ ישראל, אוון בעיר אין חילקה אזן
טל-אביב, א שפראך וואס נעמת פאר זיך אין אב
שרוך זעהר בריטיע רעלט. — די טיבות עצמוני
זונען פון פטשאלאגיגשעד נאטמר אוון זונען א אום
וואוקס פון גלאה. !
עדשטונס די דיטשע יודען זעליגטט. דאס און
א גאנץ באובער עלהמענטן, וועלכער מלילט זיין
אויס פון גאנצען ישוב. א גראיסער טילט פון זיין
האנען אין ליעבען נישט געטראכט וועגען אוין-
ישראל אוון אט אלען די עבנינס וועלכע האבען גע-
האט א שייחות מיט יהדען א-ער אוין ישראל זונען
צער זיך נישט דערזאגנען. קיון אוין ישראל זונען
די געקומען נישט באכדעם ווי זיין האבען דורךגע-
מאכט א איזערע אומונאROLונג, די האנט פון שווע-
דען לאזרל האט זיין געשטופט אוון אריביגע-
שטופט קיון פאלטעןיא. נישט קיון אוין-ישראל
ונאר קיון פאלטעןיא, א לאנד פאר זיך ווי אלען
לענדער, בלזינו קלענער, היסער אוון ערטערזווין
ויסטער. — דורות לאנג זונען זיך געוווען גע
חוואונגען צו לעברען פערמארע שפראכען אוון זיין

פע איז שווין אלטער מעשה, או פאר
אלטער-ענינים. וועלכע זונגען לוייט זיינער מון
פער-פארטיאיז. קען מען בי אונז שלעכט
גען גוֹאַלִים. אלע רעדען אין זיינער שבה
גען איזיג איבער זיינער וויכטיגקייט, אבער מון
דאַס געשעהט נישט איזן דער וואנצען רייד
וישט קען ארט. —
אנַן רעדט מען שווין קען יאתדען איזיך
געגע קאנגרעסען וועגען אָ גְּרוֹזֶס-קְּאַרְצְּוּגִים
לְמִרְעָלָעָר אֲרָבִּיטִים הֵן אַין אַרְץ יְשָׁאָל אַין
לוֹהָה. — מען בְּלָמְדָת אָנוּ וועגען דעם באַשְׁלָסִים
אלע בליעבען אבער נאָר אַיזַּיְקָן פָּאָפִיר.
זְגַעַשְׂעָהָט נישט וויל אַין תָּאַרְךְּ הַאֲלָטָט מען
וואָוָעָנִים פָּאָר נישט שְׁמָאָרִיךְ וויכטיג,
לְמִפְּנֵי הַאֲתָם עֲנִינִים וועלכע דְּרֻגְעָן אָן ווועַיְשָׁטָן
טְּמַאְגָּזָן נישט קְיִוּן אַפְּלִיגְּוּן, קְוַלְטָה-עַנִּינִים
זְעַרְעַן אבער נישט צָו די טְּרִיעַבְּדָע זָאַכְעָן
אַרְוֹם וועַרְעַן ווי אַרְדְּרַעְנָגֶט. אַין זָאַגְעַן
געגען, אבער נישט גַּעֲלָעָט, אוֹגַע שְׁלַטְלָדָע
די שְׁאוּרָד נֹוקֵם איזן קעגען די גַּאנְצָע אַיזַּיְקָן
וישט מאַכְעָן צָב נישט.

אָזֶן וְאַזְמָגָר צָהָבָן בְּזִקְלָסְטָן-פְּנִים
בְּנִישָׁת וְאַרְבָּגָר לְגַבֵּי דָעַם גְּלָתָה, נָאָר אַיִן אָ
מְעַלְיָה-רַחֲתָא אַיִן אַרְצִי-שְׂאָלָדִיגָּעָן לְעַבְעָן —
בְּפָנָי גְּנִיטָא צָבְשָׁעָל אַוְן שְׁטָפָלָט אַלְץ בְּיַעַךְ
וְפְּאַדְרוֹגָזָעָן אַוְן נִיעָךְ אַיְוֹסְטָלְעָלְנוֹגָעָן,
הַאֲתָם בְּיִשְׁתָּה דִי בְּזִיְּתָגָעָן צְיַעַט זִיךְרָאַפְּגָזְעָבָעָן
וְאַשְׁבָּדְגָּצָר אַוְן פְּלָאנְמָסִיגָּעָר קָוְלָטָרָאַרְבָּי
וְעַמְעָן מִירָאַדְיָה דִי שְׁפָרָאַכְעָן-פְּרָאַגָּעָן אַיִן אָ
אַלְאָ — עַם אַזְיָא בְּצִעְרָעָרְדָּלָעָם וּעְלָכָעָם וּ
גְּנִיסָּת גְּפָנְגָּעָנְדָּבְאַלְעָטָטָט.

דָּאָם צָלָל בְּיִשְׁתָּה הַיִּסְׁעָי, אַז הַעֲבָרְעָאַיָּשׁ
וּפְאַהָה אַיִן אַרְצִי-שְׂרָאֵל. דָּאָם שְׁמִימָתָה לְחַלְלָה
הַעֲבָרְעָאַיָּשׁ דְּזָהָתָה קִין שָׁוָם גַּעַתְהָרָה נִיְבָּהָר
אַיהֲרָה גַּעַתְהָרָה דָעַר פְּתִיָּה. אַבְעָדָי מִירָהָאַזְיָה
עַפְעָס אַוְידָא גַּעַגְעָנוֹוָאַרְטָה אַוְן אַטְזָי
הַאֲרָתָּה זְהָתָה אַיִן דָעַם עַבְנָן שְׁפָרָאַכְעָן דִּיקָא נִיְבָּהָר
הַדְּעָרָתָּה כְּרִילָאַר אַזְיָם.

אַיִן-שְׂרָאֵל אַיִן שְׁפָרָאַכְלִיבָּעָר הַיְבָדָבָט
אַיְינְגָּעָר קוֹן דִי אַינְטָרָעָס אַנְטָעָטָטָע עַרְטָעָר אַ
וּעְלָט. — אַזְיָה אַגְּבָנָן קְלִינְעָם שְׁחָחָה, אַ
אַיִד גָּסָם, הַעֲרָתָה אַיהֲרָה דָא פְּלָל צְעַבְלִיבָּעָר
אַגְּעָן, עַס אַיִן אַזְיָה צָבְשָׁעָל אַמִּין שְׁפָרָאַכְעָן
אַמִּין. אַיוֹ הַזְּיָבָעָן הַיְבָטָם עַס זִיךְרָאַפְּגָזְעָבָעָן אַזְיָה
זְוִיתְעָטָט אַיְרָאַפְּעָאַיָּשׁ שְׁפָרָאַכְעָן אַזְיָה
אַלְסָטָע.

עדע עודה יונרע האט זיך מיטיגע בערכט אט
ישראל איהה שפראד און שעלאטען דאסס וויז
ווער. — קיינע גזעלאהרב האבעו אט אלע
אבעו נישט פָּאַרְגֻּגְשְׁתְּצְלִילָה אֲזֶן ז' באלאדי.
נישט איזיעט איזיעט, וויל איזהה פְּלִיט אַיְן
רֵיחַ פְּלִיט פָּאַרְבְּעָלְגְּהָעָן עַס, סִימְנוּמִים פְּלִיט גַּל
בָּעַז וּפְלִיט אַיְן אַרְצִישְׁרָאָל מַעֲהָר אַנְן מַעֲהָר
הָעֵדָה זַרְגְּעַי שְׂזִין דַּי שְׂלָעַן, וּואַי
אַזְרַעַל דַּי פָּאַרְשִׁידְעָנְצָלְעָן לְעַזְנְזָעָר אַנְן גַּעֲמִינָד
עַזְרָעָיְנִיגְסְּטָה דַּרְכַּן דַּי אַיְנְגַּעַנְדָּע הַעֲבָרָעָי
— אַז.

בְּגַאנְזִי אַנְדְּרַעַץ אַקְפִּיטָּל אַיְן אַבְּעָר דַּי מַנְּ
וּדְשָׁתָּשׁ. וּוֹלְכְּבָּעַז אַיְן אַוְיסְכְּזָאָרָקְסָעַן מִיטַּז
סְעַד דִּימְתְּשָׁעָר עַלְיהָ. אַנְן דָּאַס אַיְן נִישְׁתְּ צְוָלָה
נוֹרְזָעַר צְאַל אַיְנְגַּוְאָבְדָּע דִּימְתְּשָׁעָר יְזָהָר
לְשָׁעַט אַבְּלָזְבָּעָן הַיְנִינָּת נַאֲך אַזְמָס פָּאַרְהָדָה
הַמְּבָרָק אַבְּלָזְבָּעָן הַיְנִינָּת נַאֲך אַזְמָס פָּאַרְהָדָה

הַרְבָּה דִּין שָׁוֹרֵן דִּין כָּפֹר

שען קלאטם.
קדום- כל רוכט אידס א קראינטערעסידור
נייער באשטיינר טילל קוֹן מאדייערבעט פֶּלְאָ
אייז די אויגער-זענען אוויאָ מוטער. דאס אַ
אַשעֲפָעָנִישׁ. וואָס אייז גאנַטַּשׁ עַהֲגָלִיךְ צַ
אַךְ מְדַאַגֵּט זִיהְ מִיט אַ גַּעַוְאַלְדִּיגָּעַר שְׁבָעַלְיָ
אַיְיָגִץ יִם. דאס אייז שְׂוִימַעַנְדָּר אַצְּרָאַדְרָא
וועט איין פֶּאָד פֻּן אַ קִּימְעַנְדִּיגָּעַר מְלַחְמָה עַ
עַן צַדְקָמְבִּינְדְּרָעַן דֵּ בִּידְעַזְמִיבִּים גַּעֲוָעַן
ים קלאטם אוֹן לְוַטְטְ-קלאט, איין עַנְגָּלִישִׁי
זענען פְּאַיְלָאָן 6 אַזְעַלְכָּע שְׂוִימַעַנְדָּר אַעֲרָא
עַן, אַבְּפָר אַינְגִּיכְעַן וּוְלְעַן זִין 9, איין מְלָ
דֵּ יְהָרְעָן קוֹן פְּרוֹבָּאַיְזָן גַּלְבְּגָעַן צַדְקָמְבִּינְדְּרָעַן
די שְׂוִימַעַנְדָּר אַעֲרָדָאַמְּפָן איַיךְ פֻּן זַי אַמְּתָה
עַנְגָּלִעָן, וואָס אַגְּטַעַרְשִׁידְעָן זַיְהָן צַדְקָמְבִּינְדְּרָעַן
עַן, נַאֲרָ דָּרָה דָּעַם, וְאַס זַי זענען באַעוֹגְלִי
געַיְנָן ערַ זִיהְ דָּא אַגְּרָעָן דָּאַרְטָן.

עד פינולטער פלאט אַדער אַערָאָפָלאָן ק
נישט איזו שבעל געגענען.
די שומענדוועט אַערָאָרָאמְפּוֹן צִיכְעָגְעָן זיך או
וויער אַוְטֶרְגּוּזְוּנְהַלְכְּעָרְטָרְוּם-פְּאַרְטִּילְוָן
עד דעם דֵּצָק גַּעֲגָנְעָן זיך האנְגָּאוּרָן ווּלְלָן
עַפְּגָעָן זיך אַצָּהָל אַערָאָפָלאָבָן, ווּאָסְטָן זעַנְעָן
בְּכִדְיָן אַין מְשָׁן קוֹן 3 שָׁעָה אַוְסְצִיכְיָהָרָעָן
שפְּרָד דִּינְסְטָן אַוְיָף אַשְׁמָה ווּסְמָקְמָן אַזְוִי גְּרוּסָן
עַגְלָאנְד. אַיְן מְשָׁה קוֹן 2 שָׁעָה קָעָן אַזְוִי אַוְיסְטָהָר
אַערָאָפָלאָן אַדְוָרְכְּלָהָעָן דַּעַם גַּאנְגָּעָן צְפָּזְ-ים א
שְׂלָעָן, ווּגְעָן רַעֲלָטָאָס קוֹן דִּינָס אַוְיסְטָהָר
עַקְעָן אַיְקָן שְׂוּמְעָרָעָן אַערָאָרָאמְפּוֹן דָּוְדָן רַאֲדָן

**שטרײַלען איז די פֿאָראַאי
רוּוּוּלְט האָט באָקּוּמָנוּ אַ ערְבִּי**

האט דעם שטוטען פעל דעם שטוטען פון דן
אַפְּגָרְדָּאָזָן הַאֲטָר דַּוְּתָעָטָט קִין אַיְזָן מַלְּכָנָא לְשֵׁטָן אַיְזָן
לְהַרְוֹעָנִים, הַגָּמֶשׂ עַד אַיְזָן לְעַרְצָן אַוְיְגָנָעָפָאָדָרָט גַּעַן
אַדְרָעָן. אַיְזָן שִׁיבָּותָן מִזְטָה דֻּעָם שְׁמָרוֹיָס פָּוּ דַי אַוְטָאָ
לְבִּיטָּעָר הַאֲטָר לְאָזָם זַיְדָן נְעוּוֹנְדָּעָט צַו זַיְדָן
פְּרִיחָתָט" רְדוּוּעָטָן. פְּאָרְדוּפָעָרָגָן זַיְדָן אַוְיָהָזָן
אַחֲדָנְשָׁבָעָן פָּאָר דַּוְּתָעָטָטָם זַיְדָנְיָהָטָן וְהַאֲלָהָלָן הַאֲטָר
יְהָם אַוְיְגָנְפָאָדָרָט אַנְגָּזָנְיָהָמָן שְׁטָעָלָגָן גַּעַגָּעָן
אַיְנְדָּסְטָרְוָלָשָׂר לְטוּבָה דַי אַחֲבִיָּתָר. דַּוְּוָעָלָטָן
הַאֲטָר זַיְדָן שְׁאָרָף אַפְּנָשָׁאָגָן, אַיְזָן גְּלִיכְצִיָּמָן אַיְהָם
וְמַעְנְגִּיטָּמָן, אוֹ עד הַאֲטָר נִיְשָׁתָּפָאָר וְוָאָם צַו דָּאָן.
ע.

אנו אחים או נזקמותן נזר ברוך צוותהן רוז
עלטן אוון לאיספראונגען, הוים אוון איצט אין
ין דאנדולונג מיט נאדיישט מעלה געפינדען. ער
ענט און שום סען מיט זאך אַ פָּרָעָנָה ערְבָּה

חביבותינו בוי זיין פלאן איז שאפען איז פרווסע, איז גרא
וימליך און פאליטיש וווערטאכט איז ביינער אָרנְגָּאַזְדָּע. דאס ערפֿאנְגָּן פֿון שְׂמִידָס וּמְתַמֵּן אַיִלְמָן אַזְהָה
וּמְגַדְּלָה, דִּי אַזְבִּיטָד פְּאוֹעָמָונָן אַיִלְמָן דִּי פְּאוֹעָמָונָן
מְאַתְּבָּן — חַם שְׁפַעַטָּשׂ וּוּ אַיִלְמָן אַז דְּבָרָה לְקַרְבָּן

- און גווארען א נושאַהענער פאקט.
עם איז שוער פאָראָזִיכּוּהען וואָס פאָר א פאר
כוֹיְישׁען אַיזֶּהָדוֹס דֵּי נוֹיעַ אַהֲרֹנוֹוְאַצְּעַן ווּשְׁטַּאנְגַּעַן
עַן. דָּאָר ווּשְׁטַּאנְגַּעַן צוֹמְבָּטְמָן פּוֹתְחָטָן אָוֹן דֵּי פְּאַרְאָרְבָּזְבָּזְעָן

טכטטונן דורך חעם זוויטען הווע. דעריבען האלט גן, או לאויס האט פרעה בעט די פראזידנטען אוחלון אין 1940 איריזאומטען זיין קאנדידאטן. גראן זונע נארא שטוטיג האז אונס טומינטונג אין

**די סודות אוֹז וואָנדער
פּוֹז דִּי שׂוֹרֵי מַעֲבָדָע אַערְאָדָרָאמָעָז**

ע- **יער קאיפיטאן** וואס פַּיהְרָס אָנוּ מִתְּ דִּי בָּאוּעַ. עט לִיְכַט בָּאוֹוִיזָן דַּעַר אַעֲרָפָלָאן הַאלָל
גָּנוּגָנוּ קוֹן דַּעַם אַעֲרָאֶדָּרָם, שְׁטוּחָת אֵין אַיִּין עַק אַוְיִּין הַאֲרִיכָּבָט בָּאוֹצְעָזִיגָּז זִיךְ מִתְּ דִּי
קוֹן אַעֲרָאֶדָּרָם, דַּעַר **קָלִיהַ קָאַפִּיטָּאָן** אַוְתָּעָר בְּכִדְיַי זִיךְ צָו בָּאַהֲלָטָעָן אַוְיַי לְאַנְגַּו וּוּעַ
גָּנוּגָנוּ זְעוּמָעָן אַוְיִּקְוִיכָּט עַס גַּעֲלִינְגָּז זִיךְ דִּי לְוַטְאַפְּטָי אַיִּהַם בְּעַזְוִי. דָּאַן וּוְאַטְאַן דַּעַר **קָאַפְּטָרָעָטָעָן**
לְגַג, שְׁמִיטַּת אַוְיִּין צְוּוֹיְטָעָן עַק. בִּיְדַע שְׂמִיטַּת
וְיִי, אַלְפַּה וִישְׁמַת **הַנִּילָּשָׁה** אַרְבָּתָגְוָנוּגָלָם אַשְׁרָאֶדָּרָם.

א- מיט פערשידען אַבְטָרְמוּטָעָן. צוישען זי גע-
ב- קיגט זיך אַכְלְשָׁעֵנְדָּרִיך גַּלְאָטָעָן.
ג- אונגעדר אַסְטָרְקָעָן טִימָעָל, גַּשְׂרְעָעָן אוֹ
ה- קַיְנוֹ אַיְזָן וָאֶרֶט, וּוְיִילָן מְלָמָּה צַיִן
וְסַמְכָּן.

סיגנאל גלאקלען ווערטען דיאעראלאכטן מיט צו-
זאמונגעליכטען קליגלען אָרוֹטְסֶעָרְקֶטֶן פֿון דִי
ענגלישע קְרִיגְסַ אַפְּרָאַלְאָבָעָן האבען אוין פֿון 10
האנגרען אוין ווערטען דורה וויבָטְסֶ אַיְגָעָהָוִיְעָן
ערַאַהֲרָוָן. אָוֹן 9 אַעֲדָאַלְאָבָעָן פֿון 10

ב- 21 אעטאלאנען מיט אמאל אויסטארשען
א שטח פון 200 מיל. בעג דיעטע מאנזורעס פון ענגלישען
קלאט איי מען גוואראען אויסטארקואם, או דיא
עם אונראפלאנען, ואט האבען זיין אויסטארזינען פון

אֲבִי אַתְּ 10 וָיֵּה אָמַר:

גדרים אונן דער אַפְּרָאַפְּלָאָן אָוֹן קְלִין, אוֹ ערְקָן
גָּדוֹת אֲבָעֵר וּוּפְרָט נִישְׁתַּחֲווּתָן, דִּי שִׁירְאָנוֹן אָוֹן גְּרִיט
זָהָר זָהָר, אַבָּעֵר זָהָר שְׂנָא אַיְן עַונְדרָעַט, פָּאָר דִּי
וְאַבְּרָעָלֶם זִיךְרָא אַפְּרָאַפְּלָאָן אַיְן אַשְׁפִּיצָן. ער אַיְן דִּי
וְאַבְּרָעָלֶם זִיךְרָא אַפְּרָאַפְּלָאָן אַיְן אַשְׁפִּיצָן, דִּי שִׁירְאָנוֹן אָוֹן
זָהָר זָהָר, אַבָּעֵר זָהָר שְׂנָא אַיְן עַונְדרָעַט, פָּאָר דִּי
וְאַבְּרָעָלֶם זִיךְרָא אַפְּרָאַפְּלָאָן אַיְן אַשְׁפִּיצָן. ער אַיְן דִּי
וְאַבְּרָעָלֶם זִיךְרָא אַפְּרָאַפְּלָאָן אַיְן אַשְׁפִּיצָן, דִּי שִׁירְאָנוֹן אָוֹן גְּרִיט
גָּדוֹת אֲבָעֵר וּוּפְרָט נִישְׁתַּחֲווּתָן, דִּי שִׁירְאָנוֹן אָוֹן גְּרִיט

**שְׁנַדְעֵלָעַם שְׁמִינִי מְעֹז גְּנַגְנַע
אַבְדּוֹרְבָּעַי דֵי אַנְדוּעַטְיִצְחָע-אַבְרִימָנָע**

מitem דעם עניין איז פארגוועקומווען א (המשן קון דעד ו-טער זייט) רישען די דיסקוטיע וועגן דער דאיגער פראגען. קאמיסטייע וועגן א הלואה קון 9 מליאן 50 זיינט ערנשטיינן דאס שעכט-הויזן פארין טערמן. דעד רעד זעהר אינטערעסאנטן געשיכטע:

זעגנון איבערריישן די דיסקוטיע רעדט דער זענד זל. וויזן דער צוויטער אלס פונרען א זעדרענט איז, צוומען מיט דער מערהייט קון דען איזר אינגעער קון די פֿריהערזיגע זיזונגן האבען די בעדזקעס אַיְנוּגער-פֿראָגָען אַפְּקָרְשָׁלָגֶן, אַזְּאַס אַיסְּסָמִינְגָּן-קָרְמִיסִיעָן, אַין דער מינונגן, אַזְּאַס אַיסְּסָמִינְגָּן דער פֿאָדְשָׁלָגֶן קון דער פֿרְיָזָן, קָרְמִיסִעָן די סָצְ'יָאלְסְטָמָן.

9 מליאן 900 טויזענד זל. באוקטט 42 אַס ראתם. ואושניאק שריטט: אַירְד גִּימֵט דֻּעַם אַרְבִּיטָר אַמְעָסָד שטמען, אַין עַד אַרְדּוֹבְּגָעָלָעָן. אַין האָנד אָונְן נִישְׁתְּ קִיּוֹן אַרְבִּיטָר. שטמען, צוליב דעם ליגט ער פֿאָר אַונְזָר. זו. כד אַין קָרְהַלְבָּגֶן זָאַל מְצָאָן וּוּ אַמְגִיסְטָמָן אַון רִיחִים. צוליב דעם ליגט ער פֿאָר אַונְזָר. אַנְהַזְּבָּן, או סִיאַל גַּזְוָמָעָן וּוּרְעָן. אַנְהַזְּבָּן די סְעָזָן-אַרְבִּיטָר. אויף דְּזָוּרְבָּלְעָד צעהמצע דעם פֿאָרְשָׁלָגֶן, אוֹסְטָמָן זָאַל גַּזְוָמָעָן אַון דְּזָוּרְבָּלְעָד כען. ואָס האָבען נִישְׁתְּ קִיּוֹן זִיכְרוֹת צָום עַניִּין קומט 27 שְׁמִינְעָן. די סָצְ'יָאלְסְטָמָן אַון זיך אַון ווערט גַּעֲרָפָעָן צָאָרְדוֹנוֹגֶן זָדְכָּן פֿרְעָזְיוֹעָטָן. טען זיך אַפְּן קון שְׁטִימָן. היה זיך אַפְּן דִּיסְקוֹטִיעָן וּוּרְטָט אַיבְּעָגְרִיטָפָן. זיך יְהָעָן זיך קון שְׁטִימָן וּוּרְטָט פֿאָרְדּוּכָּעָטָן פֿאָרְזָן זיך טְרָמִיגָּן.

וּרְעַגֵּז בִּיּוֹ שְׂטִילְעֶז אָרִיךְ דָּ
בְּעַזְיכְעַנְדָּז קְלָאַסְעָן

שטייען פאר איבערהייסען די ייטקסיע. אדו. וויז' ווערט ער אונגען-מען.
פרעדערענט גאנז גאנז שטימט געגען.
קְאַוּאַלְסְקִי שְׁרִיִּיט: ווַיְצָמָן גִּיטִּים מֵיט אַהֲכָע-
נִישְׁתָּאמָט - פָּאַרְוּאַלְטָנָגָן
וְעַרְקָמְבִּינְאַצְּיעַ.
סְׁוּוּעָרָעָן דָּאָן אַפְּגָעַשְׁתִּימָט 2 פָּאַרְשָׁלָגָעָן. וּלְיִתְּ פָּאַרְחָכְפִּין דָּעַם דָּאוּנִין פָּאַרְשָׁלָמָן
פָּרְעַדְעַנְטָגָן גַּאֲלֻעוּסְקִי עַרְקָלָעָרָט, וַעֲגַנוּ בִּידָעָ פָּן דָּעַרְמִיסְטוּרָאַט הָאָט זִיה דָעַרְצָוּ בִּישָׁם צָוָעָן
גַּוְשְׁעַגְאַזְשָׁקָן. אַיְבָּעָר אַלְסָן רַעְפְּרַעְבָּטָן פָּן דָּעַרְ
זְעַגְעַזְעַשְׁקָן. אַיְבָּעָר אַלְסָן רַעְפְּרַעְבָּטָן פָּן דָּעַרְ
זְעַגְעַזְעַשְׁקָן. אַיְבָּעָר אַלְסָן רַעְפְּרַעְבָּטָן צִי שְׂטִימָעָן פָּאַר
זְעַגְעַזְעַנְעָן דָּעַרְ הַלְוָהָה.

גַּרְאָכָאָוסִקי (עַנְדָּעַק) הָאָלָט אַלְאָגָעָ, נְוִוְעָן
דָּעַלְעָ מִיטָּ צִיְּעָרָעָן. וּלְלָעַבְעָן הַאָבָעָן גַּרְנִישָׁתָן צִי
אַדוֹרְכְּגַעְפָּהָן. אַיְוָף דָּעַרְ צְוַיְּטָרָזְגָּן פָּן דָּעַרְ
פִּינְאַגְּנְ-קָאַמִּיסָּעָן אַיְוָ אַבְּעָרָגְעָן קְאַוּאַלְסִקִּי אַוְ
זִיה צְוַיְּקִיגְעַזְגִּיגָן פָּן דָּעַרְ עַרְשָׁטָרָזְגָּן.
גִּישָׁתָן אַוְיסְקְּוִיְּפָעָן דָּאָס שְׁכָמָ-הַזְּוּגָן אַיְוָ דָּיְרָגָגָן
סְׁגַעְתָּהָמָט אַוְרָאַרְטָעָן וּוְאַרְטָעָן דָּעַרְ "פִּיהָרָעָד", קְאַוּאַלְסִקִּי

צְלִיבָּד דָּעַם הָאָט אַזְעָט דָּעַרְ פְּרוּזְעַדְעָט עַרְקָלָעָרָט,
אַזְעָט עַנְדָּעַק גַּוְשְׁעַגְאַזְשָׁקָן דָּעַרְ זְאַגְּטָן. אַזְעָט עַקְיִישָׁע
פָּאַרְשָׁלָמָגָעָן פָּאַרְשָׁלָמָגָעָן אַזְעָט עַקְיִישָׁע
עַרְקָאַקְצִיעָן אַיְוָ גַּעַגְעָן עַטְמַתְיוֹרִיצָן אַזְעָט פָּאַרְשָׁטָטָאַיִשָּׁע
אַנְטְּפָרְגָּהָמָגָגָן אַזְעָט סְׁדָאַרְךָ בְּלִיבְעָי דָּיְרָוְעָטָע
אַיְנְצִיאָטָיְוָן. אַזְעָט דָּעַרְבִּיבָּעָרָעָן, אַזְעָט
דָּיְרָגָגָן פָּרְאַקְצִיעָן וּוְעַט שְׁתִּי -
מְעָן בְּעַגְעָן דָּעַרְ הַלְוָהָה.

האָרֶבֶר אַיִן מְגִינִּיסְטְּרָרִום פָּקָר עַפְּנָה, נְתַלְּיכְּטוּ שֵׁם
זְעַקְמָנוּ אֹוִיפְּ דָעַר טָאגְ-אַרְנוֹנוֹן.
עַפְּרָדָס ♦ רְשַׁעַת וְאַרְתָּ וְעַגְעַן צְוֻגְעַטְרָעַטְעַן אֹוִיסְ-
צְהַעַדרָעַן דָעַט בָּאַרְיכָט פָּוָן דָעַר דָעַלְגָּאָצְיָעַ, וְעַלְכָעַ
בָּאַקְמָנוּן רְאַטָּם. כָּאַרְינְּסָקִי (פָּפָ.ס.) עַר וְוַיְוַזְטָ אָן,
אוֹ פָוָן דִּי סְעַזְאָן אַרְבְּיוֹתָעַן אַיִן לְאָדוֹן
רְעַבְעָנוּ אַיִבָּעַר 20 טְוַיְוָעַנְדּ מְעַנְשָׁעַן.
צְגָנָעַן פָּוָן שְׂמַחְתָּרָאָטּ אַזְהָר אַטָּס.
וְעַלְכָעַ וְחַרְטָעוּן אֹוִיְהָ דָעַט שְׂמַקְעָל בְּרוּוִיטָן דָעַר
רְאַטָּם. פָּאַטְקָאָנְסָקִי: מִיר וְוַעֲלָן דָאָן בְּשָׁמָן
דָּאוּגָעָר אָדִיבִּיט. דָעַרְבָּעָד וְוַאלָט גְּעוֹפָן אָ פָאָרָה
רְאַטָּמָן נִשְׁתָּחָר גְּבָעָעַן דִּי הַלוֹוָה. וְאָס וְוַאלָט
פָּאַרְשָׁפְעַטְיָבָט דִּי אָרְבִּיטָעַן. דָעַרְגָּדָעָר אַזְגָּט זָהָם
יעַדְעָ נְאָכָט. צָוָם סָפָר לְעַגְטָן עַר פָּאָרָ אַפְּגָלָעָעָן דִּי
פָּרָאָגָעָז וְעַגְעָן אָוִיסְקָוִיְּעָן דָאָס שְׁעַכְטָ-הָוִין אֹוִיסְ-
קָחוֹאָלָסִקִּי: אָן מְעַן חָפָט אָרְיָסְוָוָרָהָעָן דִּי
דָעַלְפָאָצְיָעַ אָוִיסְגָּעָרָבִּיט וְעַגְעָן דָעַט אָ
דָאָס וְאָרָט בָּאַקְמָט זָהָן רְאַטָּם. מִילָאָ
בָּאַרְגְּרָעָסְעָרָן דִּי סְאַצְיָאָלָעָ הַילָּה.
וְעַלְכָעַ הַאָבָעָן זִיךְרָ פָּאָרָאָיְגָנָגָעָן דִּי סְאַגְּאָטָרָעָן,
טִישָׁ הַכּוֹסָות.
דָאָס וְאָרָט בָּאַקְמָט זָהָן רְאַטָּם. מִילָאָ
דִּי דָעַלְפָאָצְיָעַ אָוִיסְגָּעָרָבִּיט וְעַגְעָן דָעַט אָ

טפּוֹן חַלְעָגָן קִינְמָאֵל נִשְׁכַּת זִין אֶן הַסְּבָבָן מֵסְּבָבָן שְׁבָעָן וְזַהֲרָה
פְּאַדְשָׁלָגָעָפּוֹן פְּנִין דָּאַטָּם. מִילְמָאֵן אָנוֹ פְּזִוְיָן אָנוֹ פְּאַ-
פְּנַדְעָקָפּוֹן. דִּי סַאֲצִיאַלִיסְטָפּוֹן מִתְּ דִּי עַבְרָקָפּוֹן זַעַ-
מְפֻרְן. דָּאָם וְוָאלָט גַּעֲקָעָנָה גַּעֲבָעָן פְּנִין 5 בְּיוֹ 6 צַו הַעֲכָרָעָוּ דָּעַם הַיְּזָעָרָ-שְׂתִיְיָר, אֲבָרָ-
נְצִוְיָי לְגַגְגִּיר. אָאוֹ שְׂתִיְיָר וְוָאלָט גַּעֲנָמָעָן גַּעֲוָאָרָעָן
פְּאַוְאָזָקָפּוֹן: וְוָאָרְפָּט אַרוֹדָים דִּי יְוָדָעָן אָנוֹ מִילְיָאָן זֶל. אֲ-
מִיד וּוּלְעָעָן זַוְּן אַיְיָן לְאָגָעָן נְאָרָפּוֹן פְּאַרְדִּינְגְּסָטָן פְּנִין אַבְּעָרָד 400 דָּל. אַחֲדָש
כָּעד פְּנִין 4000 זֶל. דָּעַר דְּרוֹטָר שְׂתִיְיָר, וּוּלְכָעָן מְוּוֹאָלָט גַּעֲקָעָנָט
-אַצְמָמָן. וְאַלְטָשָׁאָק: קִינְמָאֵל נִישְׁמָ-מִיר גַּעֲהָעָן
שְׁטַבְנְדָרָגָי אַ-שְׁבָעָה, אָוֹ זַיְיָן קַעְגָּעָן נִישְׁמָ-
קִינְיָן שְׂתִיְיָרָן, וּוּלְיל דָאָס גַּעֲזָעָז דְּצְרָלָאָט
עַקְסְמִינְדָּרָעָן קִינְיָן אַרְבִּיטְלָלָאָעָן, וּוּלְפָלְכָּי
אַיְנוּוּעַסְטִיצְיָעָן - שְׂטוּיָעָר. שְׂאַיְץ אַ-
לִיסְטָן אַבְּעַרְצָדְרִיסְטָן דִּי דִיסְקָמִיעַ.
שְׂוֹוִיְיךְלָעָד שְׂמַמְתָּן גַּעֲגָעָן דִּעַם פְּאַרְשָׁלָאָגָן.
שְׂוֹוִיְיךְלָעָד וּוְצַטְתַּאְיִס זַיְיָן זְוָאָרָת, כָּוי מַעְרִיטָאָרָא
צָדוֹ דְּעָדָעָן וּוּעֲגָעָן שְׁעַכְתַּ-הַזְּיָן. צָלִיב דִּעַם קְוּמָעָן
פְּאָרָר צָו בְּאַשְׁטִימָעָן דִּי עַדְשָׁעָט סְמָעָד, דִּי עַנְדָ-
לְעָגָט פְּאַרְשָׁיְזָעָנָע שְׁאָרָעָעָצָן צְוִישָׁעַרְפָּעָן צְוִישָׁעַרְפָּעָן
דִּי פְּ.פְּ.פְּ.סְּאַוְצָעָס אָנוֹן עַבְרָקָעָס.

ויל-דע אנטיסעמיטישע רעדע פון אדורו. פאראאלסקי

